

65 AASTAT SELTSI- ELU KEHTNAS

3. juulil 1923. aastal pandi Kehtna Vabatahtliku Tuletõrjeseltsi eesvõtmisel nurgakivi kohalikule rahvamajale. Seltsi juhatuse esimeheks oli toleaeagne Ohekatku mõisa omanik Regastik, Valla rahva ühisel nõul ja jõul edene. s ehitus jõudsalt ning 25. detsembril samal aastal õnnistati uus maja sisse. Ehitajatest elavad veei kunagised Kalbu küla mehed Johannes Timberg Raplas ja Johannes Mahoni Lelles. Rahvamaja ehitusmeister ja projekteerija oli Kalbu mees Jaan Reino.

Seltsimajas tegutsesid mitmed ringid. Kõige tähtsam oli 15-liikmeline pasunakoor, mille tuumiku moodustasid Kalbu mehed, kes sel ajal kandsid juba tuletõrje mütsi. Orkester tegutses 1950-nda aastani, millal lagunes mängijate vähesuse tõttu. Eduard Viliberdi juhtimisel käis koos keelpilli-orkester.

Segakoor oli Kehtnas olemas juba 1890. aastal. Proove tehti kooimajas. Alates 1923. aastast hakati lauluharjutusi tegema seltsimajas. Koor oli kasvanud 40-liikmeliseks. Koori juhatas Eduard Vilibert. Teda abistas kohalik kooliõpetaja Evi Taalfelt (Kivimaa). 1925. aastal tuli Kehtna 6-kl. Algkooli juhatajaks August Saukas, kes hakkas siis segakoori juhiks. Ta tegi seda tööd edukalt mitu aastat, 1941—1967. juhatas segakoori kooliõpetaja Evi Põldar (Kivimaa). Aastail 1947—1949 organiseeris Helmi Raidmets naiskoori, mis tegutses Ohekatku koolimajas. Olid nais- ja meesansambel, mida juhatasid Evi Põldar (Kivimaa), Leo Sildala ja Meeli Toome (Pilt).

Kehtnas tegutsesid omal ajal kaks seltsi — rahvaraamatukogu selts ja vabatahtliku tuletõrje selts. Raamatukogu selts oli soetanud koguka raamatukogu, ostnud tiibklaveri ja arendaş kohapeal edukalt näitekunsti. Selles töös abistasid kohalikke entusiaste Jaan Rummo ja August Bachmann. Viimane oli Tallinnas Hommikuteatris juhiks.

Aastail 1923—1925 juhendas näiteringi koolmeister ja raamatu «Talvised rändlinnud» autor Paul Ambur. Raamat jutustab Kalbu ja Nadalama küla inimestest, 1925—1941 olid näitejuhtideks August Saukas ja August Kivimaa. Neid abistas Evi Põldar (Kivimaa). Mängiti palju ja esineti nii kohapeal kui ka mujal. Rahvamaja viimastel tegutsemisaastatel juhatas näiteringi Viive Tõnis. Eriti menukalt mängiti laulumängu «Peidetud varandus». 1946. a. loodi estraadiorkester. Alguses oli kolm mängijat — vene löötpillil Olaf Kranach, trompetil Elmar Pallase, klarnetil Bernhard Reino. Oige hoo sai orkester sisse siis, kui Kehtnasse tuli elama ja tööle Harry Vaan. Tal oli haruldane muusikaline kuulmine. Orkester oli 7—8 liikmeline. Peamiselt mängiti tantsumuusikat, kuid ka ettekanneteks oli olemas oma repertuaar. Orkestrit juhendas Bernhard Reino. Veel tegutsesid nais- ja segarahvatantsuringid, samuti võimlemis- ja akrobaatikaring. Akrobaatidest paistis silma Lembit Ross. Laulupidudest on osa võtnud laulukoorid, rahvatantsijad ja puhkpilli-orkester.

1934. a. käidi esinemas Tallinnas üleestimaalisel võimlemispeol.

1950. aasta märtsikuus toimus Tallinnas kunstilise isetegevuse ülevaatus, kus estraadiorkestril oli suur menu ja saavutas esimese koha. Esikoha saavutasid ka püramiidi poisid. Samal aastal toimus Keava suveaias Kehtna valla laulupäev. Seal esinesid kõik rahvamaja juures tegutsevad ringid. 1952. a. saavutasid Kehtna isetegevuslased Tallinna oblasti ülevaatusel esikoha.

1957. a. võtsid Kehtna rahvatantsijad Heino Kleemann ja Leida Vihur osa Moskvast toimunud rahvusvahelisest noorsoofestivalist.

Sõjajärgsetel aastatel hakati rahvamajas Elmo Mahoni eestvedamisel aktiivselt tegelema spordiga. Talveõhtutel prooviti jõudu ja osavust tõstmises, poksis ning maadluses. Maadlusmatti asendasid alguses rahvamaja põrandale kuu-seokstele või õlgedele pandud present, aga võistlusvaimu see ei kahandanud. Kohapeal käisid esinemas mitmed spordikuulsused nagu maadleja Johannes Kotkas ning omaaegne poksikuulsus Harjumaa spordiinstruktor Artur Kukk.

Käesolev lühiülevaade ei võimalda anda täit pilti Kehtna kultuurielust, mis oli väga mitmepalgeline. Ühtlasi vabandame, kui esineb ebatäpsusi nimedes ja aastaarvudes või on mõni aktiivne isetegevuslane hoopis nimekirjast väljajäänud. On ju ülevaade koostatud mõnede isetegevuslaste-entusiastide isiklike mälestuste põhjal.

Orgkomitee

ALLJÄRGNEVALT LOETLEME KEHTNA RAHVAMAJAS
TEGUTSENUD RINGIDE JUHID JA AKTIIVSEMAID ISE-
TEGEVUSLASED

PUHKPILLI ORKESTER

Orkestri juhid:

Karl Luberg
Johannes Mahoni
Johannes Tamberg

Johannes Salm
Eduard Merimaa
Feliks Kihlevalt

Mängijad:

Jaan Tiitum	Jüri Mahoni
Bernhard Reino	Johannes Tammsaar
Elmar Pallase	Johannes Mäeberg
Eduard Katkosilt	Martin Mahoni
Johannes Mahoni	Bernhard Pärt
Johannes Hiielo	Mihkel Vahtre
Johannes Salm	Martin Vilimaa
Feliks Kihlevelt	Voldemar Reino
Helmut Rikas	Eduard Vilibert
Alois Orumets	Johannes Saulep
Eduard Vilimaa	Johannes Vilimaa
Edgar Mahoni	Anton Rästas
Otto Vilibert	August Vilibert
Endel Rästas	Paul Katkosilt
Johannes Mahoni (Vastjalt)	Artur Helina
Otto Saulep	Elmar Nääri
Elmar Põlm	Osvald Grünling
Osvald Veiksaare	Meinhard Grünling
Heino Ehala	Oskar Johanson
Johannes Olljum	Rudolf Silt
Gunnar Kihlevelt	Johannes Pregel
August Aud	Mart Kleemman
Jüri Aasma	Romeldi
Elmar Pärtel	

KEELPILLI ORKESTER**Orkestri juht:**

Eduard Vilibert

Mängijad:

Johannes Mahoni	Otto Jõulu
Maria Tulp	Martin Vilibert
Rosalie Vilibert	Johannes Vilibert
Villem Roots	Eduard Viina

ESTRAADIORKESTER**Orkestri juht:**

Bernhard Reino

Mängijad:

Bernhard Reino	Valdo Palandi
Olaf Kranach	Jüri Toome
Elmar Pallase	Heino Kleemann
Harry Vaan	Lembit Untera
Jüri Aasma	Jaak Org
Helju Linnamäe	Johannes Särekannu
Harald Linnamäe	Johannes Rennebaum
Ülle Eerik (Reino)	Osvald Vilimaa
Ott Vichterstein	Inno Ogram
Evald Rennebaum	

Ans. Agü
Klms. Agü

Verner Voigt
Feliks Jääts
Heli Sild
Elmet Reimann

Robert Vallau
Torga
Pau

Solistid:

Elmar Pallase
Kaljo Laar

Helmi Raidmets

SEGAKOOR

Koorijuhid:

Mihkel Kukk
Eduard Vilibert
August Saukas

Evi Põldar (Kivimaa)
Heli Sild

Lauljad

1890

Eduard Kerdi

1923—1939

Eduard Saulep
Paul Saulep
Johannes Vilimaa (Vilibert)
Villem Roots
Leida Aaste
Otto Vilibert
Elmar Nääri
Johannes Hiielo
Elmar Katkosilt
Rudolf Silt (Katkosilt)
Erich Hart
Otto Rästas
Leida Videvik
Feliks Jääts
Enno Fuks
Voldemar Reino
Hans Pärt
Endel Rästas
Hilda Särekannu
Leida Arukask
Ella Kukk (Fuks)
Benita Johanson
Elise Lussman
Elise (Elisabeth) Rossmann
(Pärt)
Helmi Telliskivi
Ilmar Saulep
Rosalie Vilibert
Helmi Rästas
Leida Fuks
Agathe Hiielo

Elmar Põlm
Linda Katkosilt
Leida Telliskivi
Leida Rossmann
Helmi Videvik
Ella Rümme
Hilda Hiob
Maali Tuberk
Leida Nääri
Helene Sirgi
Marie (Mari) Kleeman
Julie Tabarik
Hilda Treiman
Heino Smidt (Sepandi)
Johannes Pärnik
August Timberg
Bernhard Reino
Johannes Pohla
Helvi Kihlevelt
Linda Johanson
Otto Jõulu
Harald Mägi
Martin Vilimaa
Herbert Bristol
Jüri Aasma
Selma Vilimaa (Saulep)
Helmut Rästas
Alide Grünling
Helmi Kasikov (Öhre)
Enno Rästas
Kaarel Sõmer
Asta Juhkamson (Saulep)
Hugo Põhjala

Adele Vilibert	Vilma (Reinsöö) Reinsalu
Linda Kivisalu (Veidebaum)	Alma Mäemets
Johanna Põlma (Nääri)	Helmi Kaljula
Linda Mõtsnik (Roosma)	Erich Tejliskivi
Helga Piho (Saulep)	Alma Mõister
Ella Rikas	Maria Piilberg
Vilhelmine Lüübek	Leida Põltsa
Salme Saar	Linda Põltsamaa
Armilde Saar	Johannes Põlm
Hugo Jääts	Liisa Saukas
Selma Nuga (Katkosilt)	Ella Saar
Marie Aasma	Hilda Aasamets

1947—1967

Vilhelmine Kõiv (Katkosilt)	Linda Vilimaa
Laine Reino	Osvald Veiksaare
Margus Müürikivi	Otto Vilimaa
Arne Pärt	Hilme Viitar
Julie Tedre	Jüri Toome
Märt Kivimaa	Leida Vihur
Linda Järve	Meeli Toome
Lovise Puhkan	Aino Laar
Eva Kivimaa	Lalli Aasma (Liiva)
Selma Merila (Videvik)	Ella Veiksaare
Evald Pihlak	Viive Tõnis
Osvald Viimaa	Eevi Mahoni
Elmar Pallase	Martin Mahoni
Ida Kasemets	Pilvi Oolberg
Mati Saar	Ella Kiilmaa (Pihlak)
Ülle Eerik (Reino)	Bernhard Reino
Ella Mahoni (Salm)	Marta Vallau

NAISKOOR

Koorijuhid:

Helmi Raidmets	Evi Põldar (Kivimaa)
----------------	----------------------

Lauljad:

Karin Piibe	Linda Järve
Hilja Neumann (Pihlak)	Ella Kiilmaa (Pihlak)
Malle Kelts (Raidmets)	Ella Pregel
Evi Põldar (Kivimaa)	Eevi Mahoni
Klara Hämelainen (Rennebaum)	Marta Kimmel
Aino Orumets (Katkosilt)	Helmi Mulla
Sinaida Puhkan	Helju Leima (Saulep)
Lovise Puhkan	Vilhelmine Kõiv (Katkosilt)
Armilde Orgu	Sinaida Roosma
Hilja Siivesti (Miil)	Leili Rennebaum (Soidla)
Agathe Hieleo	Valve Ross (Ader)
Selma Merila	Marta Vallau
Marie Aasma	Aasa Vihvelin
Vilma Laan	Helgi Kraav (Hiob)
Laine Reino	Salme Ollik
Melanie Veelmaa	Luule Luberg
Vilma Krik	Ellen Urb
Kristine Kudratsin	Meida Pallase
	Helga Piho (Saulep)

RAHVATANTS

Juhid:

Elfriede Pärn (Ella Kerdi)	Marie Aasma
Liisa Saukas	Viive Kaljula
August Saukas	Leili Rennebaum (Soidla)
Asta Pallase	Heino Kleemann
Valve Tammaru	

TANTSIJAD

1926—1941

Elfriede Pärn (Ella Kerdi)	Aino Orumets
Leida Reino	Taimi Aaste (Kleemann)
Voldemar Reino	Johannes Aaste
Benita Johanson	Martin Mahoni
Linda Põltsa	Eevi Mahoni (Silt)
Leida Videvik	August Jürisoo
Leida Telliskivi	Asta Pallase (Pärtel)
Asta Juhkamson (Saulep)	Kaljo Aaste
Feliks Jääts	Lalli Aasma (Liiva)
Selma Vilimaa (Saulep)	Rein Krik
Endel Rästas	Loide Krik
Selma Ringenfeld	Arnold Vaiksaar
Enno Lillemägi	Evald Rennebaum
Alma Kõmmits	Heino Kleemann
Helmi Telliskivi	Leili Rennebaum (Soidla)
Maria Piilberk (Verlok)	Aale Palandi
Linda Põltsamaa	Eldur Vaksman
Selma Nuga (Katkosilt)	Urve Kriisa (Merila)
Johanna Põlma	Vilma Laan
Elmar Salm	Heino Massov
Johannes Hiielo	Arved Paugus
Linda Salm	Rein Raidma
August Roomets	Saima Mäesalu
Adele Roomets	Arvi Aasamets
Otto Jõulu	Vilve Mobil
Elmar Ringenfeld	Elmet Tulp
Johannes Pohla	Milvi Oidsalu
Helvi Kihlevelt	Helle Veiksalu
Linda Johanson	Mare Kaljusaar
Harald Mägi	Viive Kaljula
Martin Vilimaa	Viive Tõnis
Herbert Bristol	Illar Nääri
Jüri Aasma	Ülo Kaljula
Helmut Rästas	Heino Nestor
Alide Grünling	Mati Pregel
Helmi Kasikov (Öhre)	Helle Mahlakas (Arukask)
Enno Rästas	Jüri Puhkan
Kaarel Sõmer	Enn Oidsalu
Hugo Põhjala	Ilmar Peek
	Elmar Jürisson
	Lembit Ross
	Aime Aarma (Puhkan)
	Leida Vihur
	Ülo Puhkan
	Evi Tasane (Kõmmits)
	Ferdinand Veiksalu
	Mati Saar
	Silvi Vaev (Roosild)
	Vello Roosma
	Feliks Veeremaa
	Pilvi Ooberg
	Arnold Heinmaa
	Hilda Taremaa

1946—1967

Elvine Nero (Nurmsalu)
Marie Aasma
Kalev Ross
Maie Enna
Hilma Kaljula
Ella Pregel
Helju Didvig (Mahoni)
Ella Kiilmaa (Pihlak)
Elmo Mahoni

*Volli
Marta Peek.*

PÜRAMIIDID

Juhendaja:

Bernhard Reinö

Võtsid osa:

Lembit Ross	Jüri Puhkan
Mati Saar	Ülo Puhkan
Kalev Ross	Uno Sookrau
Paul Pihlak	Jaan Lõhmus
Evald Rennebaum	Vassili Aleksejev
Asta Palandi (Rist)	Endel Katkosilt
Leida Paugus (Rist)	Heino Salm
Rein Krik	Arved Paugus
Eldor Vaksman	Paul Mahoni
Martin Mahoni	Illar Nääri
Heino Massov	Lumme Ringo
Eevi Mahoni (Silt)	Vaike Aasamets
Evald Pihlak	Ilmar Jürisson
Ferdinand Veiksalu	Helmut Grossfürst
Aime Aasma (Puhkan)	Georg Muuga

VÕIMLEMINE

Johanna Põlma (Nääri)	Ella Kiilmaa (Pihlak)
Laine Mägi (Pärtel)	Marie Aasma
Anni Reino	Asta Pallase (Pärtel)
Asta Juhkamson (Saulep)	Vilma Laan

AKROBAATIKA

Jaan Lõhmus — Asta Palandi	Vassili Aleksejev — Aime
(Rist)	Aasma (Puhkan)
Arved Paugus — Leida	Vaike Aasamets
Paugus (Rist)	

MISSID 1936. AASTAL

I Ella Kukkoja	III Ella Rästas
II Elfriede Pärn (Ella Kerdi)	

KANDLEMÄNGIJA

Oskar Laev

LÖÖTSPILLIMÄNGIJAD

Johannes Rennebaum	Johannes Silt (Katkosilt)
Eduard Katkosilt	

TULETÕRJESELTSI JUHTIVAD TÕETAJAD:

1922—1950

Eduard Merimaa
Jaan Timber
Rudolf Saar
Elmo Taremaa
Bernhard Reinö
Otto Kukkoja
Eduard Rossmann
Jaan Mooste
Ella Rossmann
Mats Rossmann
Regastik

NÄITERING

Nältejuhid:

Jaan Rummõ
August Bachman
Paul Ambur
August Saukas

August Kivimaa
Evi Põldar (Kivimaa)
Viive Tõnis
Aino Laar

Suflöör:

Agathe Hiieho

Talpsepp

Näitemängu tegijad:

Otto Kukkoja
Helene Kõiv
Evi Põldar (Kivimaa)
Heino Smidt (Sepandi)
Heinrich Berg
Otto Vilibert
Elmar Nääri
Johannes Hiieho
Liisi Lussman
Ella Rästas
Linda Põltsa
Asta Juhkamson (Saulep)
Elmo Taremaa
Otto Rästas
Paul Saulep
Alma Lussman
Ida Nero
Eduard Saulep
Helmi Telliskivi
Helmi Reino
Helmi Rästas
Elli Kallasmaa
Lembit Jukk
Ellen Teesaar
Hans Noobel
Alfred Telliskivi

Hilda Valder
Enno Fuks
Meida Rästas
Elfriede Pärn (Ella Kerdi)
Bernhard Reino
Mati Saar
Heino Kleemann
Elmar Pallase
Marie Aasma
Asta Pallase (Pärtel)
Harry Vaan
Ella Kiilmaa (Pihlak)
Aino Orumets (Katkosilt)
Laine Reino (Katkosilt)
Viive Tõnis
Ella Pregel
Eevi Mahoni
Endel Rästas
Kaarel Sõmer
Helga Piho (Saulep)
Gerhard Jussi
Selma Sildoja
Johannes Timber
Edgar Mahoni
Martin Sirkas

Deklamaatorid:

Eesti NSV teeneline õpetaja
Karl Praeli

Meeli Toome (Pilv)

Lavastatud näidendid:

Nimed marmortahvilil
Neetud talu
Enne kukke ja koitu
Mäeküla piimamees
Kõrboja peremees
Patuoinas
Vaesemehe ututall
Tagatipu Tiisenhosen -1948
Tillereinu peremehed
Põrunenud aru õnnistus
Vedelvorst

Mikumärdi
Püve talus
Liikuv riidevarn
Vargamäe
Kroonu onu
Punga Mart ja Uba Kaarel
Ikka hilja
Peidetud varandus
Hiired salves
Andres ja Pearu
Kauka jumal

Neiud ärevie

Rummu juu

Kapsaspead

Riistitegijad 1924. a.

Valk ja hauk.

Vigased pruudid